

JEDINICA ZA DONATORSKU KOORDINACIJU, FINANSIJE, NADZOR I EVALUACIJU

IZVJEŠTAJ O EVALUACIJI

projekta

Obuka državnih službenika

za primjenu informacionih tehnologija i rad na računarima

The Logical Framework Matrix

PODACI O PROJEKTU

Broj Ugovora:	01-07-106-69/10 i 01-07-106-70/10, te aneksi broj 04-07-2-25-66/11 i 04-07-2-25-67/11
Naziv projekta:	Obuka državnih službenika za primjenu informacionih tehnologija i rad na računarima
Implementator:	Grupa ponuđača: CCED Sarajevo, Net-Pro d.o.o. Brčko, ETC – ECDL d.o.o. Banja Luka, BHM d.o.o. Zenica, KING-ICT Sarajevo i KING-ICT Zagreb
Datum početka:	28.12.2010.
Trajanje ugovora:	14 mjeseci
Datum završetka:	28.02.2012.
Vrijeme produženja:	3 mjeseca
Izmijenjeni datum završetka:	28.05.2012.
Status projekta:	Završen

FINANSIJSKI PODACI

Tabela 1 - Pregled budžeta:

UGOVORENI BUDŽET u KM	1.213.424,95
UTROŠENA SREDSTVA u KM	1.207.751,11
UTROŠENA SREDSTVA u %	99,5 %

	Planirano u KM				utrošeno u KM	%
	ciklus 1	ciklus 2	ciklus 3	ukupno		
LOT 1 (BiH nivo)	46.800,00	0,00	23.400,00	70.200,00	70.200,00	100 %
LOT 2 (FBiH nivo)	268.760,70	139.276,80	201.386,25	609.423,75	609.423,75	100 %
LOT 3 (RS nivo)	272.025,00	0,00	134.257,50	406.282,50	406.282,50	100 %
LOT 4 (BD nivo)	46.800,00	23.400,00	34.643,70	104.843,70	102.518,70	98 %
Prateći troškovi	18.116,67	4.558,33	0,00	22.675,00	19.326,16	85 %
UKUPNO	652.502,37	167.235,13	393.687,45	1.213.424,95	1.207.751,11	99,5 %

1. SAŽETAK

Modernizacija javne uprave predstavlja jedno od strateški važnih područja reforme koja ima za cilj povećanje njene efikasnosti i ekonomičnosti. Upotreba informacionih tehnologija neodvojivi je dio procesa modernizacije, što otvara nove horizonte fizionomiji organizacije vlasti, javnog sektora i javnih usluga kao i novih očekivanja građana kao korisnika, klijenata i potrošača. Stoga se proces modernizacije u jednom značajnom segmentu ostvaruje kroz unapređenje nivoa informatičkog znanja, odnosno jačanje faktora ljudskih resursa u segmentu upotrebe informacijskih tehnologija. Zajedničko opredjeljenje domaćih vlasti kroz ovaj projekt usmjereno je upravo na obuku državnih službenika u tom segmentu s namjerom stvaranja

modernije, efikasnije i ekonomičnije javne uprave. Ovo opredjeljenje prepoznato je kao prioritetno i od strane donatora Fonda za RJU, i kao takvo naišlo je na podršku u vidu ovog projekta koji podrazumijeva pružanje usluga obuke zaposlenih u organima državne službe/uprave za primjenu informacionih tehnologija i korištenje računara po standardizovanom programu obuke i verifikacije stečenih znanja. Procedurom javne nabavke osigurana je realizacija obuka, testiranja i certifikacije po ECDL standardu, što odgovara zahtjevima u projektom zadatku.

Kroz ovaj projekt obuku za sticanje ECDL (European Computer Driving Licence) sertifikata prošlo je 2400 državnih službenika sa cijele teritorije Bosne i Hercegovine. Na državnom administrativnom nivou riječ je o 300 državnih službenika, na nivou Federacije BiH (uključujući i službenike sa nivoa kantona) obuku je prošlo 1125, na nivou Republike Srpske 750, a u Brčko distriktu BiH 225 državnih službenika. Po završetku obuka izvršena su testiranja i dodjela sertifikata uspješnim polaznicima. Test za sticanje ECDL licence uspješno su položila 1924 državna službenika, što je oko 80% od ukupnog broja polaznika obuke. Nalazi evaluacije pokazuju da je riječ o stečenim znanjima koja se redovno primjenjuju u svakodnevnom radu, čime je direktno povećana produktivnost državnih službenika, a samim tim i efikasnost i ekonomičnost javne uprave.

Pored uspješno ostvarenih projektnih rezultata, projekt je pratila i adekvatna promocija (četiri konferencije za štampu i web stranica projekta), kao i veoma dobra saradnja nadzornog, implementacionog i projektnog tima.

2. PROJEKT SINOPSIS

VEZA SA AP1/RAP1: Projekt je u direktnoj vezi sa Akcionim planom 1 Strategije reforme javne uprave u BiH, i to u oblastima Upravljanje ljudskim potencijalima (poglavlje 7. Obuke i razvoj) i Informacione tehnologije (poglavlje IT 2. Organizacija i ljudski potencijali).

CILJ: Razvoj djelotvorne i moderne državne službe/uprave u BiH u skladu sa evropskim standardima i najboljom praksom koja će biti sposobna da odgovori na zahtjeve integracijskih procesa u EU i osigura kvalitetan servis svojim građanima, klijentima iz privrednog sektora i drugim korisnicima njenih usluga.

SVRHA: Unaprijediti znanje državnih službenika u organima državne uprave/službe na nivou institucija BiH, Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko distrikta BiH za praktičnu primjenu znanja iz oblasti informacionih tehnologija u svakodnevnom radu i povećati stepen informatičke pismenosti u državnoj službi/upravi.

REZULTATI:

R1: Izrađen plan projekta, metodologija obuke, nastavni materijali za obuku i utvrđen plan realizacije obuke po nivoima: BiH, FBiH, RS i BD BiH.

R2: Realizirana obuka i završna testiranja provjere znanja za polaznike obuke iz institucija i organa uprave sa nivoa: BiH, FBiH, RS i BD BiH.

R3: Osigurana evaluacija programa obuke, promocija projekta i rezultata.

LOKACIJA: Bosna i Hercegovina - Federacija Bosne i Hercegovine, Republika Srpska, Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (Sarajevo, Zenica, Tuzla, Orašje, Bihać, Livno, Široki Brijeg, Mostar,

Travnik, Goražde, Banja Luka, Dobo, Trebinje, Bijeljina, Istočno Sarajevo, Prijedor, Zvornik, Brčko).

KORISNICI: Korisnici projekta su državni službenici sa upravnih nivoa BiH institucija, institucija Federacije BiH, institucija Republike Srpske i institucija Brčko distrikta BiH.

IZVOR SREDSTAVA: Projekt je u cjelosti finansiran iz sredstava Fonda za reformu javne uprave.

3. OKVIR EVALUACIJE

Evaluacija je urađena u periodu septembar – oktobar 2013. godine, a metodološki je zasnovana na Smjernicama za monitoring i evaluaciju projekata koji se finansiraju iz Fonda za RJU, koje je usvojio Upravni odbor Fonda za RJU u martu 2010. godine. Obuhvata period implementacije projekta od 28. decembra 2010. do 28. maja 2012. godine, ali i period po završetku implementacije, kroz informacije o projektnom uticaju i njegovoj održivosti. Prilikom evaluacije detaljno je razmotrena sva raspoloživa projektna dokumentacija (Ugovor, Projektni zadatak, Početni izvještaj, periodični izvještaji i Završni izvještaj Implementatora, sa svim aneksima).

Najznačajnije ograničenje koje na određeni način usmjerava ovu evaluaciju predstavlja nepostojanje metodologije ocjene učinkovitosti obuka zaposlenih u institucijama u Bosni i Hercegovini. Iz tog razloga, veoma je teško u ex-post evaluaciji, kakva je ova, izmjeriti efekte i uticaj obuka bez relevantne referentne polazne tačke. U nedostatku referentne polazne tačke za ocjenu efekata i uticaja obuka u ovom slučaju korištena je metoda ankete, s osvrtom na procjenu i samoprocjenu povećanja produktivnosti službenika koji su prošli obuku. Anketa je rađena na uzorku od 90 državnih službenika iz institucija sa sva četiri upravna nivoa. Ispitivani su podjednako pripadnici i jednog i drugog pola (54% žene, 46% muškarci) različitih starosnih dobi. Zajedničko za sve je da najveći dio radnog vremena koriste računar za obavljanje svojih poslova. Između ostalog, ispitivano je zadovoljstvo obukama i načinom testiranja, kao i samoprocjena povećanja produktivnosti, učestalosti upotrebe stečenih znanja i diseminacije znanja unutar institucije. Također, jedan dio ispitanika davao je i procjenu povećanja produktivnosti kolega kojima je nadređen, a koje je rezultat pohađanih obuka. Pored toga, obavljani su intervjui s relevantnim predstavnicima korisnika projekta.

Ova evaluacija daje odgovore na pitanja koja se tiču relevantnosti, efikasnosti, efektivnosti, uticaja i održivosti projekta.

4. REZULTATI EVALUACIJE

a. Relevantnost

Kriterij: Ciljevi intervencije su u skladu sa zahtjevima korisnika, potrebama zemlje, opštim prioritetima i politkama.

Osnovna informatička znanja koja treba posjedovati savremena pismena osoba stalno se nadopunjuju jer moraju pratiti brz razvoj informatičke i komunikacijske tehnologije (IKT). Do prije deset-petnaest godina ta znanja su uključivala poznavanje računarske konfiguracije i osnova korištenja operativnog sistema, primjenu programa za obradu teksta, tabličnog proračuna ili prezentacije pomoću računara. Danas, ta ista znanja nadopunjuje potreba za

poznavanjem interneta i njegovih servisa, a naročito komuniciranje elektronskom poštom. U savremenom društvu u kojem živimo, pomenuto predstavlja donji prag koji definiše informatičku pismenost i čini minimum znanja neophodan za moderno radno okruženje.

Današnje radno mjesto ne može se zamisliti bez računara, a efikasna upotreba tehnologija je od vitalnog značaja za privredni rast, produktivnost i inovacije. Tim povodom, Univerzitet u Tventeu objavio je istraživanje provedeno u Holandiji koje pokazuje koliki uticaj može imati nedostatak IKT vještina na nacionalnu privredu. Rezultati ove studije nazvane „*Ctrl Alt Delete: gubitak produktivnosti zbog IT problema i neadekvatnih digitalnih vještina na poslu*“, pokazuju da radnici u Holandiji u prosjeku provode 8% svog radnog vremena pokušavajući da riješe probleme povezane sa korišćenjem tehnologije na svom radnom mjestu, dok se ovaj broj povećava na 10% kada se radi o niže kvalifikovanim radnicima. Istina, ovo istraživanje se odnosi na privredni sektor, ali nesumnjivo generalno ukazuje na značaj dobrog poznavanja korištenja informacionih tehnologija. Uzimajući u obzir vrijeme koje službenici u javnoj upravi provode koristeći računarske tehnologije, nameće se logičan zaključak da je produktivnost u sektoru javne uprave u direktnoj korelaciji sa stepenom vještina i znanja praktične upotrebe informacionih tehnologija. U prilog tome govori i analiza vještina državnih službenika u Rumuniji prije usvajanja ECDL standarda, koja je ukazala da su postojali značajni gubici zbog neefikasnog korišćenja računara i IT aplikacija, potom nizak nivo efikasnosti i produktivnosti, visoki troškovi u vezi pretjerane upotrebe telefonskih usluga, nizak kvalitet i sporo pružanje usluga građanima, kao i nizak stepen motivacije kod službenika. Uvođenje ECDL standarda u obrazovanje je, u velikoj meri, popravilo sve navedene nedostatke.

Razvoj elektronske uprave predstavlja jedan od važnijih prioriteta u procesu evropskih integracija. E-Uprava obezbjeđuje veću transparentnost, efikasnost i ažurnost državnih organa, ali i doprinosi planiranju i racionalizaciji javnog sektora, a za uspješan razvoj e-Uprave veoma je značajno povećanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u organima javne uprave.

EUPAN (*European Public Administration Network*) je 17. juna 2009. godine usvojio ECDL standard kao jedinstveno mjerilo digitalne pismenosti administrativnog osoblja. EUPAN mrežu čine države članice EU, kao i zemlje posmatrači preko odgovornih predstavnika za državnu administraciju. Većina zemalja u okruženju – Italija, Grčka, Mađarska, Rumunija – kao i ostale članice EU, imaju ECDL kao obavezu za zaposlene u upravi.

Strategijom reforme javne uprave u Bosni i Hercegovini (2006-2014) prepoznata je potreba, a kroz njenu operacionalizaciju putem Akcionog plana 1 date su konkretnije mjere za organizovanje obuka u oblasti primjene informacionih tehnologija, te standardizovanja nivoa znanja u toj oblasti u javnoj upravi. Pored pomenutih dokumenata, formalno utemeljenje projekat ima i u Strategiji razvoja informacionog društva u BiH koju je Vijeće ministara BiH usvojilo u novembru 2004. godine¹.

U Republici Srpskoj, Strategijom razvoja eVlade Republike Srpske 2009-2012, predviđeno je prihvatanje evropskog sistema u znanju javnih službenika o upotrebi personalnih računara (ECDL), te njegovo uvođenje kao nužnog znanja za rad u organima republičke uprave.

¹ U dokumentu *Strategija razvoja informacionog društva u BiH* koja je usvojena od strane Vijeća ministara BiH u novembru 2004. godine navodi se da su mnoge međunarodne asocijacije i institucije pokrenule inicijative za donošenje standarda informatičke osposobljenosti kako bi se dobio set širokoprihvaćenih međunarodnih preporuka u pogledu učenja, edukacije i treninga u oblasti informacionih tehnologija (IT). Također u ovoj Strategiji navodi se da će se u BiH za provjeru digitalne pismenosti, primjenivati neki od već razvijenih sistema za vrednovanje znanja i vještina u oblasti informaciono komunikacionih tehnologija (kao što je na primjer ECDL sistem certifikacije).

b. Efikasnost

Kriterij: Realizacija projektnih aktivnosti uz adekvatnu angažovanost svih aktera je rezultirala ostvarenjem planiranih rezultata.

Uzimajući u obzir činjenicu da je projekt realizovalo šest firmi, saradnja i komunikacija između partnera na strani implementatora bila je veoma dobra. Projektni tim je maksimalno poštovao zahtjeve korisnika u pogledu termina obuka, te su obuke održavane i u vrijeme radnog vremena i nakon radnog vremena, u skladu s njihovim zahtjevima.

Angažovani administrativni kapaciteti implementatora nisu odstupali od planiranih, odnosno ugovoreni. Svi predavači su certifikovani od strane Asocijacije informatičara BiH, a iskazali su profesionalan odnos i adekvatan pristup. Tehnički kapaciteti bili su, također, u skladu sa traženim uslovima. Prostorije i oprema koji su korišteni za obuke su odgovarajući, a svim polaznicima su blagovremeno podijeljeni i odgovarajući priručnici.

Agencije za državnu službu/upravu i Pododjeljenje za ljudske resurse Brčko distrikta, kao ključni partneri u projektu, osigurali su sve potrebne inpute za uspješnu realizaciju projekta. To prije svega podrazumijeva liste polaznika obuka i rezervne liste, ali i kvalitetnu koordinaciju i komunikaciju prema korisnicima, implementatoru projekta i Uredu koordinatora.

Planirani rezultati		Opis postignuća
R1:	Izrađen plan projekta, metodologija obuke, nastavni materijali za obuku i utvrđen plan realizacije obuke po nivoima: BiH, FBiH, RS i BD BiH	Rezultat je u potpunosti ostvaren. Za 3. ciklus obuka (koji je utvrđen aneksom ugovora), u skladu sa preporukom iz 1. monitoring izvještaja, obavljena su pretestiranja polaznika.
R2:	Realizirana obuka i završna testiranja provjere znanja za polaznike obuke iz institucija i organa uprave sa nivoa: BiH, FBiH, RS i BD BiH	Obuke su uspješno realizovane na svim lokacijama, a obučeno je ukupno 2400 državnih službenika, od kojih je 1924 ostvarilo uspješan rezultat na testiranju za sticanje ECDL licence.
R3:	Osigurana evaluacija programa obuke, promocija projekta i rezultata	Evaluacija je osigurana nakon svakog modula za svaki od 4 lota. U cilju promocije održane su 4 konferencije za štampu i izrađena je web stranica projekta (www.parco-edukacija.ba). Također, izrađeni su i distribuirani poster i pingvini na lokacije koje osiguravaju vidljivost projekta.

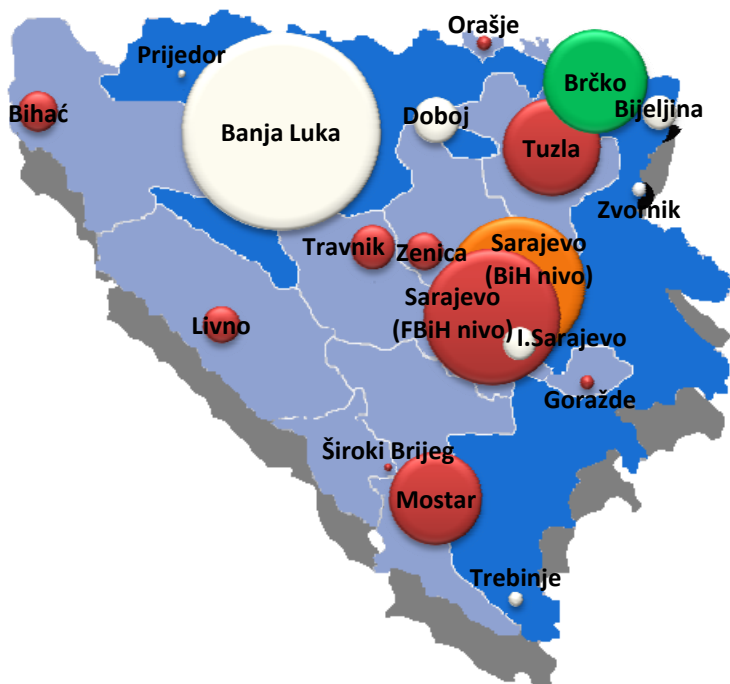
c. Efektivnost

Kriterij: Odnos kvalitativnih i kvantitativnih ishoda naspram projektnih inputa je takav da su željeni ishodi postignuti uz najmanju količinu uloženi resursa.

Od ukupno ugovorenog budžeta projekta koji je iznosio 1.213.424,95 KM, realizatorima projekta isplaćeno je **1.207.751,11 KM**, odnosno 99,5% ugovoreni sredstava, uključujući i PDV. Iznos od 175.485,18 KM odnosi se na plaćeni PDV koji je, u skladu sa zakonskom regulativom u BiH, vraćen na račun Fonda za RJU. Uzimajući u obzir prethodno pomenuto, utrošena sredstva na ovom projektu iznose **1.032.265,90 KM**. Ovim sredstvima obučeno je ukupno 2400 državnih službenika s cijele teritorije BiH.

Upravni nivo	Mjesto obuke	Broj polaznika
BiH	Sarajevo	300
FBiH	Sarajevo	296
	Zenica	80
	Tuzla	21
	Orašje	30
	Bihać	86
	Livno	80
	Široki Brijeg	16
	Mostar	201
	Travnik	95
	Goražde	30
RS	Banja Luka	429
	Doboj	99
	Prijedor	16
	Bijeljina	73
	I. Sarajevo	71
	Trebinje	32
	Zvornik	30
BD BiH	Brčko	225

Ukupno prošlo obuku 2400

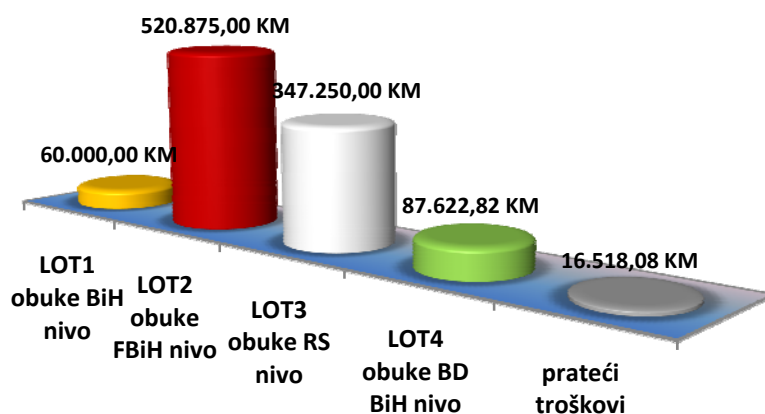

Na BiH upravnom nivou obuku je prošlo ukupno 300, u Federaciji BiH 1125, u Republici Srpskoj 750 i u Brčko Distriktu BiH 225 državnih službenika.

Na grafikonu su prikazani iznosi utrošenih sredstava, bez PDV-a, po svakom od četiri upravna nivoa u BiH. Pored toga, prikazan je i iznos vanrednih troškova, koji se isključivo odnose na promotivne aktivnosti.

Cijena obuke po jednom državnom službeniku znatno se razlikuje od jednog do drugog upravnog nivoa. Najniža cijena po kojoj su obučavani službenici u ovom projektu formirana je na državnom nivou, i iznosi 200,00 KM po jednom državnom službeniku, dok cijena obuke jednog

državnog službenika u Federaciji BiH i Republici Srpskoj iznosi 463,00 KM.

Vrijednosti u tabeli predstavljaju iznose cijena bez PDV-a:

	BiH	FBiH	RS	BD BiH	Prosječna cijena
Jedinična cijena	200,00 KM	463,00 KM	463,00 KM	390,00 KM	430,11 KM

Jedinična cijena obuke podrazumijeva obuku od 80 časova za jednog državnog službenika (4 osnovna modula) i jedno testiranje. Različitost cijena proizilazi iz strukture ponude koja je prihvaćena u procesu javne nabavke usluga za ovaj projekt, a koja je podrazumijevala podjelu predmeta nabavke na 4 LOT-a. Uzimajući u obzir činjenicu da je znatno veći broj državnih službenika (2100 od ukupno 2400) obučavan po cijeni većoj od cijene prosječno formirane u ovom projektu, te uračunavajući i prateće troškove, dolazi se do realne vrijednosti cijene obuke od **430,11 KM**, koliko je kroz ovaj projekt utrošeno po jednom državnom službeniku.

Na prateće troškove utrošeno je **16.518,08 KM** (odnosno 19.326,16 sa PDV-om). Ovi troškovi nastali su kroz promotivne aktivnosti koje se odnose na održavanje press konferencija, izradu i održavanje internet stranice projekta, izradu plakata i ostalih promotivnih materijala, te dodjelu ECDL start diploma.

Iako je projekat završen 28. maja 2012. godine, predstavnici implementatora su, shodno zahtjevu korisnika, ostavili mogućnost da svi kandidati koji nisu u predviđenom roku stekli pravo na dobijanje ECDL start certifikata, dođu prema internom dogovoru u ECDL centre implementatora najkasnije do 30. septembra 2012. godine, kako bi završili preostala testiranja i dobili ECDL start certifikat. Implementator je po završetku projektnih aktivnosti preuzeo obavezu da pripremi i dodatni izvještaj o izvršenim testiranjima zaključno sa 30. septembrom 2012. godine. Računajući i te kandidate, od ukupnog broja od 2400 državnih službenika koji su pohađali obuku kroz ovaj projekat, **oko 80%** njih je položilo ECDL start licencu i steklo pravo na dobijanje certifikata (1924 kandidata). U projektnoj dokumentaciji nije preciziran očekivani broj, odnosno procenat, položenih licenci. Na osnovu istraživanja koje je evaluator proveo, može se konstatovati da je procenat od 80% u skladu s prosjekom ukoliko se uzme u obzir da se prolaznost na ovakvim testovima u zemlji i okruženju (BiH, Hrvatska, Srbija, Crna gora) kreće u rasponu od 70 do 90%.

	<i>BiH nivo</i>	<i>FBiH nivo</i>	<i>RS nivo</i>	<i>BD BiH nivo</i>
Broj polaznika	300	1125	750	225
Broj položenih licenci	264	859	582	219
Procenat položenih licenci	88 %	76 %	78 %	97 %

Uzimajući u obzir činjenicu da su neki kandidati i naknado, po isteku pomenutog perioda, polagali o svom trošku, ovaj broj je sada i nešto veći. Nažalost, ne postoji evidencija o broju takvih kandidata i rezultatima njihovog polaganja.

d. Uticaj

Kriterij: Pozitivni i negativni, primarni i sekundarni dugoročni efekti nastali kroz intervenciju direktno ili indirektno, namjerno ili nenamjerno su u skladu s očekivanjem.

Povećanje produktivnosti državnih službenika vodi efikasnijoj javnoj upravi i smanjenju troškova u budžetu. Rezultati ankete koja je rađena u svrhu pripreme ovog izvještaja o evaluaciji, ukazuju na značajnije povećanje produktivnosti državnih službenika koji su prošli obuku kroz ovaj projekt. Ovaj podatak zasnovan je na procjeni produktivnosti državnih službenika od strane njihovih neposredno nadređenih, kao i samoprocjeni samih državnih službenika koji su prošli obuku. Uvažavajući prethodno pomenutu činjenicu o povećanju pojedinačne produktivnosti, uz podatak da je kroz ovaj projekt uspješno obučeno gotovo 2000 državnih službenika (što predstavlja oko 1/6 od ukupnog broja državnih službenika koliko ih je

zaposleno u javnoj upravi u Bosni i Hercegovini), može se konstatovati da je projekat u dobroj mjeri direktno doprinio produktivnijoj i efikasnijoj javnoj upravi u BiH.

Dodatni aspekt uticaja projekta predstavlja neosporna diseminacije znanja među državnim službenicima, što je također potvrđeno kroz upitnik koji je distribuiran tokom ove evaluacije. Naime, trećina ispitanika (35%) tvrdi da stečena znanja sa obuka često koristi da pomogne kolegama koji nisu prošli ECDL obuku, dok je samo 1 ispitanik na ovo pitanje odgovorio negativno. Ostalih 64% ispitanika izjavilo je da kolegama koji nisu prošli obuku pomaže ponekad. Ovim se obim, a samim tim i uticaj projekta, dodatno pomijera na još veći broj državnih službenika.

e. Održivost

Kriterij: Očekivana vjerovatnoća dugoročne koristi nakon završetka projektne intervencije i otpornost na rizik kroz vrijeme.

„Ulaganje u znanje nosi najviše dividende“, Benjamin Franklin (1706-1790);

Ova misao čuvenog američkog naučnika i političara dovoljno govori sama za sebe, a obzirom da je o tome već dosta toga rečeno i u ovom izvještaju, suvišno je ponovo govoriti o značaju ulaganja u edukaciju državnih službenika, pogotovo u društvu u kojem postoji realna potreba konstantnog ulaganja u znanje kako bi se održao korak sa savremenim informatičkim društvom u kojem živimo.

Posmatrano kroz prizmu održivosti, sam koncept ECDL-a može se uporediti s vozačkom dozvolom u saobraćaju. Naime, bez obzira na ubrzan razvoj u IT sektoru, ECDL obuka osigurava najmanje minimum znanja za uspješnu vožnju u virtuelnom svijetu računarskih tehnologija, i to na duži vremenski period, što je veoma bitno s aspekta odnosa uloženo-dobiveno. Po završenoj obuci, uz praktičnu upotrebu stečenih znanja i njihovu redovnu nadogradnju u skladu s dinamikom IT promjena, održivost stečenih znanja nije upitna. Slično kao i u upravljanju vozilom, principi funkcionisanja softvera ne mijenjaju se značajnije tako da jednom stečeno znanje u nekom od modula ima gotovo trajnu upotrebnu vrijednost.

S druge strane, proširenje portfolia informatičkih usluga predstavlja faktor koji konstantno ubrzava, olakšava i generalno pospješuje kvalitet rada u modernom okruženju, ali istovremeno i zahtijeva sticanje novih znanja za njegovu primjenu u praksi. Ovim se otvara potreba za proširenjem ECDL paketa na dodatne module kao i za novije verzije softvera, što u perspektivi predstavlja cilj kojem treba težiti u smislu obuke državnih službenika. Primjer s ovog projekta dovoljno govori u prilog ovoj tezi, obzirom da je u periodu od pripreme i razvoja projekta do početka njegove realizacije došlo do promjene u potrebama korisnika po pitanju verzije softvera na kojem će se polaznici obučavati. Tako je na državnom upravnom nivou, na zahtjev korisnika, obuka realizovana za OS Windows 7 i MS Office 2010, iako su ponudom koja je prihvaćena bile predviđene starije verzije softvera.

U prilog finansijskoj održivosti ne ide činjenica sve većeg trenda smanjenja izdvajanja iz budžeta za obuke državnih službenika, što može imati uticaja na dalje finansiranje nadogradnje znanja stečenih kroz ovaj projekt iz budžetskih sredstava.

Nesumljivo je da 20% državnih službenika, koliko ih sada posjeduje ECDL certifikat, predstavlja tek prvi od nekoliko koraka na putu standardizacije i modernizacije javne uprave. Već sljedeći korak mogao bi predstavljati projekt koji također razvija Ured koordinatora za RJU u saradnji sa VM i vladama u BiH. Riječ je o projektu pod radnim nazivom „Obuka zaposlenih koji obavljaju poslove državne uprave za primjenu informacionih tehnologija i rad na

računaru“. Ipak, ovaj projekt je trenutno u fazi razvoja i još uvijek je rano govoriti o njegovoj izvjesnosti.

5. ZAKLJUČCI

Nesumnjivo je da je potreba za ovakvim obukama uvijek aktuelna, kako zbog kadrovskih promjena u strukturi državne službe, tako i zbog ubrzanog razvoja i uvođenja novih IT alata u svakodnevni rad. Uz prethodne slične obuke koje su provedene na pojedinim upravnim nivoima i pojedinim institucijama, ovaj projekt je postavio dobre temelje za uvođenje ECDL-a kao standarda u javnoj upravi. Istini za volju, na većini upravnih nivoa još uvijek nije postignuta „kritična masa“ koja bi bila dovoljna za formalno standardizovanje u tom segmentu, ali sigurno je da u narednom periodu treba očekivati uvođenje standardizovanog nivoa znanja po pitanju računarske pismenosti u državnoj službi. Na polju edukacije državnih službenika u ovom segmentu najveći uspjeh do sada je ostvarila Republika Srpska, gdje su od 2007. godine do danas, sa više ili manje uspjeha, obuku prošla ukupno 1324 državna službenika (dijelom kroz ovaj projekt a dijelom iz budžeta RS). Ovim je Republika Srpska najbliže uvođenju ECDL-a kao standarda u javnoj upravi, imajući u vidu da je ukupan broj državnih službenika 3490. Ipak, još značajan broj državnih službenika i na nivou RS treba obuku ovog tipa. Stanje na drugim upravnim nivoima je još dalje od željenog, imajući na umu činjenicu da je broj državnih službenika na BiH nivou - 3372, u Federaciji BiH – 6212, a u Brčko distriktu BiH – 756 državnih službenika. Pored pomenutih obuka u RS-u na nivou institucija BiH u periodu 2004.-2006. obuku po ovom standardu prošlo je 714 državnih službenika, dok je u Federaciji BiH u periodu 2005.-2007. obuke za osnovne računarske aplikacije prošlo 528 državnih službenika.

Pored modula koji su obuhvaćeni ovim projektom, procjena potreba za obukom pokazuje da su u narednom periodu neophodne obuke iz oblasti vođenja i kreiranja baze podataka, pripreme prezentacija, rad u PDF formatu i slično.

6. PREPORUKE

Uzimajući u obzir određenu specifičnost u odnosu na druge projekte koji se finansiraju iz Fonda za RJU, obzirom da je riječ o jednostavnom konceptu projekta koji podrazumijeva obuku i testiranje određenog broja ljudi, te činjenicu da je realizacija projekta protekla u skladu s planom, nema značajnih preporuka u ovom izvještaju koje bi bile direktno vezane za projektne rezultate, odnosno njihovu održivost. Ipak, tri preporuke proizilaze iz evaluacije, a tiču se finansijskog okvira i politike djelovanja u daljem informatičkom opismenjavanju, te uvođenju sistemskog pristupa mjerenju efekata obuka:

1. Kako je ovdje riječ o informatičkom opismenjavanju državnih službenika koje je prepoznato kao potreba od strane svih aktera kao veoma bitan segment u cilju unapređenja rada javne uprave, preporučuje se nastavak započetih aktivnosti unapređenja i standardizacije IT znanja, odnosno iznalaženje sredstava za buduće slične projekte ili pojedinačne aktivnosti institucija.
2. Obzirom da je primijetan nedostatak plana i strateškog pristupa standardizaciji informatičke pismenosti državnih službenika u BiH, preporučuje se da se u narednom periodu prilikom izrade relevantnih strateških dokumenata više pažnje posveti ovoj materiji.
3. Generalno, s aspekta evaluacije rezultata, mjerenje efekata obuke predstavlja značajan izazov za ključne institucije u BiH koje se bave ljudskim resursima ali i za sve pojedinačne institucije na svim upravnim nivoima u BiH, obzirom da ne postoji

ujednačen pristup ovoj problematici. Stoga se preporučuje razvijanje jedne takve metodologije koja će omogućiti utvrđivanje učinkovitosti obuka državnih službenika i koja će sistemski uvezati potrebe, ostvarene efekte i opravdanost svakog pojedinačnog ulaganja u jačanje ljudskih resursa kroz obuke.

7. NAUČENE LEKCIJE

Obzirom na značajno veliki broj polaznika obuka i sasvim sigurno različite i poslovne i privatne obaveze, ali i udaljenost od mjesta obuke, termini održavanja obuka predstavljaju značajan faktor kod planiranja i realizacije ovakvih projekata. U cilju osiguranja što većeg prisustva obukama potrebno je osigurati, gdje je to zbog broja polaznika moguće, izbor termina obuke. Naime, kroz ovaj projekt se pokazalo da nekim službenicima više odgovara obuka u toku trajanja radnog vremena, dok nekim više odgovara termin obuke nakon radnog vremena. Stoga bi prilikom popunjavanja obrasca za prijavu na obuku, službenicima trebalo ponuditi da izaberu termin obuke, te u skladu s tim i organizovati termine. Ovim bi se smanjio broj odustajanja od obuke i povećalo prisustvo na istim.

Pored pomenutog, nesumnjivo je da obukama prisustvuju polaznici s različitim predznanjem te bi stoga kod budućih sličnih projekata bilo dobro razmisliti o razvrstavanju polaznika u različite grupe po nivou znanja, naravno, tamo gdje broj polaznika to dozvoljava. Isto tako, trebalo bi razmisliti i o opciji da se državnim službenicima koji posjeduju dovoljno predznanja omogući polaganje za ECDL certifikat, bez potrebe pohađanja obuke. Ovim bi se ostvarila i određena ušteda i otvorio prostor za dodatni broj polaznika koji bi u tom slučaju mogli proći obuku umjesto njih. Iz prethodno pomenutog evidentna je potreba za sistematičnijim pristupom planiranju obuka i lista polaznika koji bi podrazumijevao i pretestiranje prijavljenih kandidata. Ukoliko bi se polaznici razvrstali na grupe po nivou predznanja, odnosno na polaznike koji bi samo polagali za licencu, ostalo bi prostora i za određivanje različitih cijena u skladu s kategorijom kojoj pripadaju. Ukoliko ovakav pristup ne bi naišao na odobravanje od strane donatora, onda bi trebalo razmisliti o opciji da se polaganje za ECDL certifikat za one službenike koji ne moraju proći obuku bude finansirano iz budžetskih sredstava.

Drugi način na koji bi se moglo pristupiti izazovu standardizacije znanja i licenciranja po ECDL certifikatu za državne službenike jeste način na koji se to u ovom trenutku rješava u Crnoj Gori. Naime, u Crnoj Gori u toku je realizacija projekta „ECDL – za digitalnu Crnu Goru“² kroz koji su *Ispitni centar Crne Gore* i *Uprava za kadrove Crne Gore*³ u prvoj fazi projekta stekli status ovlašćenog ECDL Test centra. Planirano je da ova dva centra nakon realizacije projekta budu nosioci ECDL obuke i sertifikacije u obrazovnom sistemu, odnosno u državnoj upravi Crne Gore.

S aspekta koordinacije i upravljanja ovaj projekt spada u kategoriju nešto složenijih nego je to uobičajeno kada je riječ o projektima iz Fonda za RJU. Razlog za to leži u činjenici da su predmet ugovora četiri LOT-a (riječ je o 2 ugovora), a da je projekt realizovalo 6 pružalaca usluga okupljena u 2 konzorcija (4 firme u jednom i 2 firme u drugom konzorciju). S aspekta izvještavanja, situacija je također nešto složenija obzirom da je riječ o dva uporedna izvještaja implementatora, i to jedan izvještaj za LOT1, 2 i 3, a drugi izvještaj za LOT 4. Izvještavanje je bilo na zadovoljavajućem nivou, ali je primijetna nejednaka metodologija kod prikazivanja statističkih podataka za LOT 4, u odnosu na LOT-ove 1, 2 i 3. Iz tog razloga skreće se pažnja za buduće projekte da se metodološki ujednači pristup prikazivanja statističkih podataka u vezi

² <http://www.ecdlfor.me/>

³ državni organ nadležan za kadrove u državnoj službi u Crnoj Gori (<http://www.uzk.co.me/>)

pohađanja obuka i polaganja testova. Institucije koje su direktni korisnici projekta su, prilikom evaluacije projekta, ukazali na potrebu da u prvim sedmicama obuke dobijaju izvještaje o prisustvu na obukama na sedmičnoj, a kasnije na mjesečnoj bazi, što svakako treba uzeti u obzir kod pripreme budućih sličnih projekata.

Lista Aneksa

- 1. Logički okvir projekta*
- 2. Lista sagovornika/obavljenih intervjua*

Datumi posjeta evaluatora: 2. – 23. oktobar 2013. godine

Intervjui obavljeni sa: pogledati listu sagovornika u aneksu.

Datum izvještaja: 30. decembar 2013.

ANEKS 1

LOGIČKI OKVIR za projekat: „Obuka državnih službenika za primjenu računarskih tehnologija i rad na računalima“

za LOT 1, 2 i 3

	Logika rada	Objektivno provjerljivi indikatori	Izvori verifikacije	Pretpostavke/Rizici
Ukupni ciljevi	Ukupni cilj ovog projekta je razvoj djelotvorne i moderne državne uprave u BiH u skladu sa evropskim standardima i najboljom praksom koja će biti sposobna da odgovori na zahtjeve integracijskih procesa u EU i osigura kvalitetanu uslugu svojim građanima, klijentima iz gospodarskog sektora i drugim korisnicima njenih usluga.	<u>Državna uprava BiH:</u> - Ujednačene administrativne prakse i kapaciteti među različitim nivoima vlasti - Racionalnije upravljanje i upotreba ljudskih, finansijskih i drugih resursa u javnoj upravi <u>Državni službenici:</u> - Izgrađena profesionalna i fleksibilna struktura državnih službenika sposobna da osigura podršku reformskom procesu i odgovori na izmjenjene zahtjeve okruženja - Povećana odgovornost, motivacija i učinak zaposlenih u državnoj službi	-Pregled redovnih godišnjih izvješća ustanova i ADS/U - Ankete građana o efikasnosti javne uprave u BiH i statistički pregledi	
Svha projekta	Svrha ovog projekta je unaprijediti znanje državnih službenika u organima državne službe na nivou institucija BiH, Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko Distrikta BiH za praktičnu primjenu znanja iz oblasti računarskih tehnologija u svakodnevnom radu i povećati nivo računarske pismenosti u državnoj službi	- Državni službenici koji su pohađali obuku primjenjuju stečena znanja u svakodnevnom obavljanju poslova na radnom mjestu	- Pregled redovnih godišnjih izvješća institucija i ADS/U - Statistički podaci i ankete o stepenu IT pismenosti	Pretpostavke: - Stabilna gospodarska politička situacija - Korisnici projekta shvaćaju značaj upotrebe IT-a u javnom sektoru - Korisnici projekta čvrsto opredjeljeni da unaprijede svoje znanje iz oblasti IT- a Rizici: - Neposvećenost zaposlenih u državnoj službi da rade na osobnom razvoju i usavršavanju

				- Nestabilna gospodarsko – politička situacija
Specifični ciljevi	Državni službenici i polaznici obuke s nivoa institucija BiH, FBiH i RS osposobljeni za korištenje računala, IT opreme i osnovnih MS Office aplikacija u skladu sa ECDL standardom certifikacije za 4 osnovna modula (ECDL start paket) verzije 2003/2010	Minimalno 75% od ukupnog broja prijavljenih državnih službenika po nivoima i to: - od ukupno 200 državnih službenika iz različitih institucija sa nivoa BiH -od ukupno 750 državnih službenika iz različitih organa uprave sa nivoa FBiH - od ukupno 500 državnih službenika iz različitih organa uprave RS prošlo kroz obuku za praktičnu primjenu znanja iz oblasti informacionih tehnologija po standardu ECDL start do kraja 2011. godine - Usporedni pregled broja polaznika obuke koji su testirani i stekli ECDL start certifikat do okončanja projekta u odnosu na broj prijavljenih	- Liste polaznika obuke - Dnevni prisustva obuci - Rezultati završnog testiranja polaznika obuke - Broj polaznika koji su uspješno završili testiranje/broj izdatih ECDL start certifikata za uspješne polaznike obuke -Statistički podaci - Završni izvještaj projekta - Web stranica projekta	Pretpostavke: - Svijest o koristi od osposobljenosti za rad na računaru, IKT opremi i osnovanma MS Office aplikacija među državnim službenicima, stručnjacima i građanima Rizici: -Povećan odliv zaposlenih iz državne službe/fluktuacija osoblja
Rezultati	R1: Izrađen plan projekta, metodologija obuke, nastavni materijali za obuku i utvrđen plan realizacije obuke po nivoima: BiH, FBiH i RS	OVI 1.1. – Dogovoren i pripremljen opšti terminski plan realizacije obuke i rasporeda po LOT-ovima/ po nivoima uprave OVI 1.2. - Utvrđen plan resursa, raspored predavača i instruktora OVI 1.3. – Ažurirane i pripremljene liste polaznika obuke po nivoima, ciklusima i grupama OVI 1.4. - Utvrđen način komunikacije izvođača obuke	- Početni izvještaj - Zapisnici sa sastanaka implementacionog/nadzornog tima - Operativni plan rada sa vremenskim rokovima - Sadržaj nastavnog programa i materijala za obuku - Liste polaznika obuke po LOT-ovima - Priručnici za polaznike kursa	Pretpostavke: - Spremnost odgovornih institucija da osiguraju podršku korisnicima projekta i omoguće efikasnu

	<p>R2: Realizirana obuka i završna testiranja provjere znanja za polaznike obuke iz institucija i organa uprave sa nivoa: BiH, FBiH i RS</p>	<p>sa korisnicima i raspodjeljene odgovornosti za upravljanje projektnim aktivnostima, izvještavanje i evaluacije obuke</p> <p>OVI 1.5. – Izrađeni i pripremljeni materijali/priručnici za polaznike obuke</p> <p>OVI 1.6. - Pripremljen Početni izvještaj o aktivnostima</p> <p>OVI 1.7. - Pripremljen i usaglašen plan promotivnih aktivnosti na projektu</p> <p>OVI 1.8. - Pripremljen i usaglašen plan utroška sredstava iz vanrednih troškova za promotivne aktivnosti</p> <p>OVI 2.1. – Provedena obuka prema terminskom planu i osigurano redovno izvještavanje o toku obuke shodno utvrđenim ciklusima obuke po nivoima uprave</p> <p>OVI 2.2. – Izvođač obuke osigurao redovne statističke podatke o o pohađanju nastave i periodičnim evaluacijama po nivoima uprave</p> <p>OVI 2.3. – Provedena periodična i završna testiranja polaznika obuke (na kraju prethodno dogovorenih ciklusa po nivoima uprave)</p>	<p>- Izvještaji Projektnog tima o provedenoj obuci (završetku obuke po LOT-ovima)</p> <p>- Materijali korišteni za obuku dostupni na Web stranici projekta</p> <p>- Liste polaznika po lotovima i rezervne liste polaznika po LOT-ovima</p> <p>- Dnevnici sa evidencijama prisustva nastavi po LOT-ovima</p> <p>- Statistički podaci o završnim testiranjima po modulima po LOT-ovima</p> <p>- Statistički podaci o periodičnim evaluacijama nastave po LOT-ovima</p> <p>- Periodični izvještaji o napretku projekta</p> <p>Po LOT-ovima i ukupno:</p> <p>- Broj izdatih ECDL start certifikata</p>	<p>koordinaciju projektnih aktivnosti u skladu sa dogovorenim angažmanima zajedničkog rada na projektu</p> <p>- Kompetentost i sposobnost izabranog izvođača obuke da omogući fleksibilnost u pogledu izmjenjenih zahtjeva korisnika (geografska organizacija, grupe polaznika i sl)</p> <p>- Ideficirana veća zainteresovanost državnih službenika za informatičku obuku</p> <p>Rizici:</p> <p>- Odsustvo podrške rukovodećeg osoblja da omogući državnim službenicima i zaposlenima redovno prisustvovanje programima edukacije</p> <p>- Moguće nezadovoljstvo polaznika obuke terminom, mjestom održavanja, programom, predavačima ili nekim drugim aspektima obuke</p> <p>- Nedostatak kapaciteta i motiviranosti korisnika da redovno pohađaju obuku</p>
--	---	--	---	--

	<p>R3: Osigurana evaluacija programa obuke, promocija projekta i rezultata</p>	<p>OVI 3.1. Kreirana i redovno ažurirana Web stranica projekta OVI 3.2. Održane minimalno tri press konferencije i provedene druge promotivne aktivnosti u skladu sa planom promotivnih aktivnosti OVI 3.3. – Provedena evaluacija obuke – predstavnici korisnika i polaznici OVI 3.4. – Izrađeni i distribuirani ECDL start certifikati uspješnim polaznicima obuke OVI 3.5. – Pripremljen Završni izvještaj sa podacima o rezultatima završnih testiranja po ciklusima obuke i statističkim podacima/pregledom uspješnosti kandidata</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Evaluacije korisnika projekta - Izvještaj o rezultatima završnih testiranja i uspješnosti kandidata - Dnevници sa evidencijama prisustva nastavi - Evaluacijski upitnici (anketni list) popunjeni od strane polaznika obuke - Završni izvještaj sa podacima o rezultatima završnih testiranja po ciklusima obuke i statističkim podacima sa pregledom uspješnosti polaznika - Web stranica izvođača ugovora - Periodični izvještaji o napretku na kraju svakog ciklusa obuke - Završni izvještaj 	<p>- Nedostatak motivacije krajnjih korisnika da izađu na testiranje (završni ispit)</p>
--	---	---	---	--

Aktivnosti		Sredstva i troškovi		Vanredni troškovi
<p>Komponenta 1: „Početna faza“ PRIPREMA PLANA PROJEKTA I OBUKE</p>	<p>1.1. Priprema i usaglašavanje opšteg terminskog plana realizacije obuke po nivoima uprave koji podrazumijeva utvrđivanje broja ciklusa obuke, vremena trajanja obuke, ukupnog broja grupa polaznika, raspored izvođenja obuke lokacija</p> <p>1.2. Utvrđivanje plana resursa, rasporeda instruktora i predavača po LOT-ovima/po</p>	<p>Osoblje: Projektni tim, ECDL instruktori i ECDL Test lideri Sredstva: učionice, računari i ured Troškovi: Troškovi su pokriveni iz ukupnog ugovorenog iznosa cijena usluga (sa PDV) po lotovima - LOT 1 46.800,00 KM</p>		<p>Vanredni troškovi po LOT-ovima: LOT1 3.125,00 KM LOT2 11.725,00 KM LOT3 7.825,00 KM Ukupno: 22.675,00 KM</p>

<p>Komponenta 2: REALIZACIJA OBUKE I ZAVRŠNIH TESTIRANJA PROVJERE ZNAJANJA POLAZIKA OBUKE IZ INSTITUCIJA I ORGANA UPRAVE PO NIVOIMA: BIH, FBIH I RS</p>	<p>nivoima uprave</p> <p>1.3. Definisanje i izrada lista polaznika obuke po nivoima, ciklusima i grupama</p> <p>1. 4. Utvrđivanje načina komunikacije izvođača obuke sa korisnicima i raspodjela odgovornosti za upravljanje projektnim aktivnostima, izvještavanje i evaluacije obuke</p> <p>1 .5. Izrada i priprema materijala/priručnika za polaznike obuke</p> <p>1.6. Izrada Početnog izvještaja o aktivnostima</p> <p>1.7. Usaglašavanje i izrada plana promotivnih aktivnosti na projektu (pres konferencije, izrada pingvina i plakata, WEB stranice i objava plaćenih oglasa</p> <p>1.8. Utvrđivanje i izrada plana utroška sredstava iz vanrednih troškova za promotivne aktivnosti na projektu</p> <p>2.1. Realizacija obuke i testiranja za nivo BiH</p> <p>2.1.1.Organizovanje i provođenje obuke prema terminskom planu i redovno izvještavanje o toku obuke shodno utvrđenim ciklusima obuke</p> <p>2.1.2. Redovno periodično izvještavanje u smislu statističkih podataka o pohađanju nastave i evaluaciji od strane korisnika</p> <p>2.1.3. Provođenje periodičnih i završnih testiranja polaznika obuke (na kraju prethodno dogovorenih ciklusa)</p> <p>2.2. Realizacija obuke i testiranja za nivo FBiH</p> <p>2.2.1.Organizovanje i provođenje obuke prema terminskom planu i redovno izvještavanje o toku obuke shodno utvrđenim ciklusima obuke</p> <p>2.2.2. Redovno periodično izvještavanje u</p>	<p>- LOT 2 408.037,50 KM - LOT 3 272.025,00 KM Ukupno: 726.862,50 KM</p>		<p>Vanredni troškovi (za promotivne aktivnosti): 3 Pres konferencije (Sarajevo, Banja Luka, Brčko): 7500.00 KM WEB stranica: 5000,00 KM Pingvin i plakati: 6000,00 KM Plaćeni oglasi: 4000,00 KM Završna konferencija: 2000,00KM</p>
--	--	--	--	--

<p>Komponenta 3: OSIGURAVANJE ODRŽIVOSTI I PROMOCIJA PROJEKTA</p>	<p>smislu statističkih podataka o pohađanju nastave, rezultata testiranja i evaluaciji od strane korisnika 2.2.3. Provođenje periodičnih i završnih testiranja polaznika obuke (na kraju prethodno dogovorenih ciklusa) 2.2.4. Izrada periodičnih izvještaja o napretku po završetku ciklusa</p> <p>2.3. Realizacija obuke i testiranja za nivo RS 2.3.1. Organizovanje i provođenje obuke prema terminskom planu i redovno izvještavanje o toku obuke shodno utvrđenim ciklusima obuke 2.3.2. Redovno periodično izvještavanje u smislu statističkih podataka o pohađanju nastave, rezultata testiranja i evaluaciji od strane korisnika 2.3.3. Provođenje periodičnih i završnih testiranja polaznika obuke (na kraju prethodno dogovorenih ciklusa) 2.3.4. Izrada periodičnih izvještaja o napretku po završetku svakog ciklusa obuke</p> <p>3.1. Izrada i redovno ažuriranje Web stranice projekta 3.2. Održavanje press konferencija na lokacijama: - Početna pres konferencija u Sarajevu - 2. pres konferencija u Banja Luci i - 3. pres konferencija u Brčkom - Završna pres konferencija i drugih promotivnih aktivnosti u skladu sa planom promotivnih aktivnosti 3.3. Provođenje evaluacije obuke od strane predstavnika (ključnih) korisnika i polaznika 3.4. Izrada i distribucija ECDL start certifikata</p>			
--	---	--	--	--

	uspješnim polaznicima obuke 3.5. Izrada Završnog izvještaja sa podacima o rezultatima završnih testiranja po ciklusima obuke i statističkim podacima/pregledom uspjehnosti kandidata			
--	---	--	--	--

LOGIČKI OKVIR za projekat: „**Obuka državnih službenika za primjenu informacionih tehnologija i rad na računarima**“

za LOT 4

	Logika rada	Objektivno provjerljivi indikatori	Izvori verifikacije	Pretpostavke/Rizici
Ukupni ciljevi	Ukupni cilj ovog projekta je razvoj djelotvorne i moderne državne službe/uprave u BiH u skladu sa evropskim standardima i najboljom praksom koja će biti sposobna da odgovori na zahtjeve integracijskih procesa u EU i osigura kvalitetan servis svojim građanima, klijentima iz privrednog sektora i drugim korisnicima njenih usluga.	<p><u>Državna uprava BiH:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ujednačene administrativne prakse i kapaciteti među različitim nivoima vlasti - Racionalnije upravljanje i upotreba ljudskih, finansijskih idrugih resursa u javnoj upravi <p><u>Državni službenici:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izgrađena profesionalna i fleksibilna struktura državnih službenika sposobna da osigura podršku reformskom procesu i odgovori na izmjenjene zahtjeve okruženja - Povećana odgovornost, motivacija i učinak zaposlenih u državnoj službi 	<ul style="list-style-type: none"> - Pregled redovnih godišnjih izvještaja institucija i ADS/U - Ankete građana o efikasnosti javne uprave u BiH i statistički pregledi 	
Svha projekta	Svrha ovog projekta je unaprijediti znanje državnih službenika u organima državne uprave/službe na nivou institucija BiH, Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko Distrikta BiH za praktičnu primjenu znanja iz oblasti računarskih tehnologija u svakodnevnom radu i povećati nivo računarske pismenosti u državnoj službi	<ul style="list-style-type: none"> - Državni službenici koji su pohađali obuku primjenjuju stečena znanja u svakodnevnom obavljanju poslova na radnom mjestu 	<ul style="list-style-type: none"> - Pregled redovnih godišnjih izvješća institucija i ADS/U - Statistički podaci i ankete o stepenu IT pismenosti 	<p>Pretpostavke:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stabilna ekonomsko politička situacija - Korisnici projekta shvaćaju značaj upotrebe IT-a u javnom sektoru - Korisnici projekta čvrsto opredjeljeni da unaprijede svoje znanje iz oblasti IT- a <p>Rizici:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Neposvećenost zaposlenih u državnoj službi da rade na ličnom razvoju i usavršavanju - Nestabilna ekonomsko – politička situacija

Specifični ciljevi	Državni službenici i polaznici obuke s nivoa institucija Brčko Distrikta BiH osposobljeni za korištenje računara, IT opreme i osnovnih MS Office aplikacija u skladu sa ECDL standardom certifikacije za 4 osnovna modula (ECDL start paket) verzije 2003/2010	Minimalno 75% od ukupnog broja prijavljenih državnih službenika po nivoima i to: - od ukupno 150 državnih službenika iz različitih institucija sa Brčko Distrikta prošlo kroz obuku za praktičnu primjenu znanja iz oblasti informacionih tehnologija po standardu ECDL start do kraja 2011. godine - Usporedni pregled broja polaznika obuke koji su testirani i stekli ECDL start certifikat do okončanja projekta u odnosu na broj prijavljenih	<ul style="list-style-type: none"> - Liste polaznika obuke - Dnevni prisustva obuci - Rezultati završnog testiranja polaznika obuke - Broj polaznika koji su uspješno završili testiranje/broj izdatih ECDL start certifikata za uspješne polaznike obuke - Statistički podaci - Završni izvještaj projekta - Web stranica projekta 	Pretpostavke: - Svijest o koristi od osposobljenosti za rad na računaru, IKT opremi i osnovanma MS Office aplikacija među državnim službenicima, stručnjacima i građanima Rizici: - Povećan odliv zaposlenih iz državne službe/fluktuacija osoblja
Rezultati	R1: Izrađen plan projekta, metodologija obuke, nastavni materijali za obuku i utvrđen plan realizacije obuke po nivoima: Brčko Distrikta	OVI 1.1. – Dogovoren i pripremljen opšti terminski plan realizacije obuke i rasporeda za LOT-4 OVI 1.2. - Utvrđen plan resursa, raspored predavača i instruktora OVI 1.3. – Ažurirane i pripremljene liste polaznika obuke po ciklusima i grupama OVI 1.4. - Utvrđen način komunikacije izvođača obuke sa korisnicima i raspodjeljene odgovornosti za upravljanje projektnim aktivnostima, izvještavanje i evaluacije obuke OVI 1.5. – Izrađeni i pripremljeni materijali/priručnici za polaznike obuke OVI 1.6. - Pripremljen Početni	<ul style="list-style-type: none"> - Početni izvještaj - Zapisnici sa sastanaka implementacionog/nadzornog tima - Operativni plan rada sa vremenskim rokovima - Sadržaj nastavnog programa i materijala za obuku - Liste polaznika obuke za LOT4 - Priručnici za polaznike kursa 	Pretpostavke: - Spremnost odgovornih institucija da osiguraju podršku korisnicima projekta i omoguće efikasnu koordinaciju projektnih aktivnosti u skladu sa dogovorenim angažmanima zajedničkog rada na projektu - Kompetentost i sposobnost izabranog izvođača obuke da omogući fleksibilnost u pogledu izmjenjenih zahtjeva korisnika

	<p>R2: Realizovana obuka i završna testiranja provjere znanja za polaznike obuke iz institucija i organa uprave sa nivoa Brčko Distrikta</p> <p>R3: Osigurana evaluacija programa obuke, promocija projekta i rezultata</p>	<p>izvještaj o aktivnostima OVI 1.7. - Pripremljen i usaglašen plan promotivnih aktivnosti na projektu OVI 1.8. - Pripremljen i usaglašen plan utroška sredstava iz vanrednih troškova za promotivne aktivnosti</p> <p>OVI 2.1. – Provedena obuka prema terminskom planu i osigurano redovno izvještavanje o toku obuke shodno utvrđenim ciklusima obuke po nivoima uprave OVI 2.2. – Izvođač obuke osigurao redovne statističke podatke o o pohađanju nastave i periodičnim evaluacijama po nivoima uprave OVI 2.3. – Provedena periodična i završna testiranja polaznika obuke (na kraju prethodno dogovorenih ciklusa po nivoima uprave)</p> <p>OVI 3.1. Kreirana i redovno ažurirana Web stranica projekta OVI 3.2. Održane minimalno tri press konferencije i provedene druge promotivne aktivnosti u skladu sa planom promotivnih aktivnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Izvještaji Projektnog tima o provedenoj obuci za LOT 4 - Materijali korišteni za obuku dostupni na Web stranici projekta - Liste polaznika za LOT 4 i rezervne liste polaznika za LOT 4 - Dnevnici sa evidencijama prisustva nastavi za LOT 4 - Statistički podaci o završnim testiranjima po modulima za LOT 4 - Statistički podaci o periodičnim evaluacijama nastave za LOT 4 - Periodični izvještaji o napretku projekta <p>Ukupno za LOT 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj izdatih ECDL start certifikata - Evaluacije korisnika projekta - Izvještaj o rezultatima završnih testiranja i uspješnosti kandidata - Dnevnici sa evidencijama prisustva nastavi - Evaluacijski upitnici (anketni list) popunjeni od strane polaznika obuke 	<p>(geografska organizacija, grupe polaznika i sl) - Ideficirana veća zainteresovanost državnih službenika za informatičku obuku</p> <p>Rizici:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odsustvo podrške rukovodećeg osoblja da omogući državnim službenicima i zaposlenima redovno prisustvovanje programima edukacije - Moguće nezadovoljstvo polaznika obuke terminom, mjestom održavanja, programom, predavačima ili nekim drugim aspektima obuke - Nedostatak kapaciteta i motiviranosti korisnika da redovno pohađaju obuku - Nedostatak motivacije krajnjih korisnika da izađu na testiranje (završni ispit)
--	---	--	--	--

		<p>OVI 3.3. – Provedena evaluacija obuke – predstavnici korisnika i polaznici</p> <p>OVI 3.4. – Izrađeni i distribuirani ECDL start certifikati uspješnim polaznicima obuke</p> <p>OVI 3.5. – Pripremljen Završni izvještaj sa podacima o rezultatima završnih testiranja po ciklusima obuke i statističkim podacima/pregledom uspješnosti kandidata</p>	<p>- Završni izvještaj sa podacima o rezultatima završnih testiranja po ciklusima obuke i statističkim podacima sa pregledom uspješnosti polaznika</p> <p>- Web stranica izvođača ugovora</p> <p>- Periodični izvještaji o napretku na kraju svakog ciklusa obuke</p> <p>- Završni izvještaj</p>	
--	--	---	--	--

Aktivnosti		Sredstva i troškovi		Vanredni troškovi
Komponenta 1: „Početna faza“ PRIPREMA PLANA PROJEKTA I OBUKE	<p>1.1. Priprema i usaglašavanje opšteg terminskog plana realizacije obuke koji podrazumijeva utvrđivanje broja ciklusa obuke, vremena trajanja obuke, ukupnog broja grupa polaznika, raspored izvođenja obuke lokacija</p> <p>1.2. Utvrđivanje plana resursa, rasporeda instruktora i predavača za LOT 4</p> <p>1.3. Definisanje i izrada lista polaznika obuke po ciklusima i grupama</p> <p>1. 4. Utvrđivanje načina komunikacije izvođača obuke sa korisnicima i raspodjela odgovornosti za upravljanje projektnim aktivnostima, izvještavanje i evaluacije obuke</p> <p>1. 5. Izrada i priprema materijala/priručnika za polaznike obuke</p> <p>1.6. Izrada Početnog izvještaja o aktivnostima</p>	<p>Osoblje: <i>Projektni tim:</i> project manager: Devedžić Zlatan project koordinator: Devedžić Zlatan <i>ECDL instruktori:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Saša Palinić – Nedim Selmanović – Ferhat Dedić – Benin Hasanica – Nasuf Kusturica <p><i>ECDL Test lideri:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Tatjana Pristovnik – Vesna Rajić – Dalibor Margotić <p>Sredstva: učionice, računari i ured</p> <p>Troškovi: Troškovi su pokriveni iz ukupnog ugovorenog iznosa cijena usluga (sa</p>		<p>Vanredni troškovi (sa PDV-om):: LOT 4 2.325,00 KM</p>

<p>Komponenta 2: REALIZACIJA OBUKE I ZAVRŠNIH TESTIRANJA PROVJERE ZNAJANJA POLAZNIKA OBUKE IZ INSTITUCIJA I ORGANA UPRAVE BRČKO DISTRIKTA</p>	<p>1.7. Usaglašavanje i izrada plana promotivnih aktivnosti na projektu (pres konferencije, izrada pingvina i plakata, WEB stranice i objava plaćenih oglasa 1.8. Utvrđivanje i izrada plana utroška sredstava iz vanrednih troškova za promotivne aktivnosti na projektu</p> <p>2.1. Realizacija obuke i testiranja za nivo Brčko Distrikta 2.1.1. Organizovanje i provođenje obuke prema terminskom planu i redovno izvještavanje o toku obuke shodno utvrđenim ciklusima obuke 2.1.2. Redovno periodično izvještavanje u smislu statističkih podataka o pohađanju nastave i evaluaciji od strane korisnika 2.1.3. Provođenje periodičnih i završnih testiranja polaznika obuke (na kraju prethodno dogovorenih ciklusa)</p> <p>3.1. Redovno ažuriranje postojeće Web stranice projekta 3.2. Održavanje press konferencija 3.3. Provođenje evaluacije obuke od strane predstavnika (ključnih) korisnika i polaznika 3.4. Izrada i distribucija ECDL start certifikata uspješnim polaznicima obuke 3.5. Izrada Završnog izvještaja sa podacima o rezultatima završnih testiranja po ciklusima obuke i statističkim podacima/pregledom uspješnosti kandidata</p>	<p>PDV-om): - LOT 4 70.200,00 KM</p>		<p>Vanredni troškovi (za promotivne aktivnosti): Press konferencija: 2.325,00 KM</p>
---	---	---	--	--

<p>Komponenta 3: OSIGURAVANJE ODRŽIVOSTI I PROMOCIJA PROJEKTA</p>	<p>3.1. Izrada i redovno ažuriranje Web stranice projekta 3.2. Održavanje press konferencija na lokacijama: - Početna pres konferencija u Sarajevu - 2. pres konferencija u Banja Luci i - 3. pres konferencija u Brčkom - Završna pres konferencija i drugih promotivnih aktivnosti u skladu sa planom promotivnih aktivnosti 3.3. Provođenje evaluacije obuke od strane predstavnika (ključnih) korisnika i polaznika 3.4. Izrada i distribucija ECDL start certifikata</p>			
--	---	--	--	--

Aneks 2

Lista sagovornika/obavljenih intervjua

Rb	Ime i prezime	Pozicija, sektor	Institucija	Mjesto	Sastanak održan (da/ne)
1.	Kenan Avdagić	stručni saradnik za reformsku oblast ULjP ¹	Ured koordinatora	Sarajevo	da
2.	Ljiljana Haseljić	član NT ² -a	Vlada Brčko Distrikta	Brčko	da
3.	Biljana Mlađenović	član IT ³ -a			
4.	Sebastijan Lukić	član IT-a			
5.	Dalibor Čopić	član IT-a	ADU RS	Banja Luka	da
6.	Aleksandar Radeta	član NT-a	ADU RS		
7.	Mikan Davidović	član NT-a	MULS RS		
8.	Zinka Salihagić	zamjenik člana NT-a	ADS FBiH	Sarajevo	da

¹ Upravljanje ljudskim potencijalima

² Nadzorni tim

³ Implementacioni tim